

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Japonské pohádky: typické motivy, postavy a vzorce

Autor práce: Linda Venerová

Obor studia: Filosofie a religionistika

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 10. 5. 2017

Ve své bakalářské práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucí práce zpracovat zvolené téma. Studentka se snažil vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 72-74). Rád bych se na tomto místě zeptal na její nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu její bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím. Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledovala již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi třiceti a čtyřiceti stranami vlastního textu, předložená práce tuto povinnost výrazně překročila. Čtenáři je představena velká freska o Japonsku, možná občas až kaleidoskopického rázu. Občas se mi při čtení vracela myšlenka, že by práce mohla být stručnější¹ a pro určité oživení mohla být raději doplněna reprodukcemi například netypických postaviček ze zmiňovaných pohádek. Co vzniklo dříve, analýza pohádek doplněná o odkazy na japonskou kulturu, nebo povídání o Japonsku doplněné odkazy na japonské pohádky?

Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Studentka se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem. V práci však nalezneme častý nešvar, kterým jsou jednoslabičné spojky a předložky na konci řádku (s. 7, 12, 38, 40, 41, 42, 47, 49 atd.). Občas jsou čísla odkazující na poznámky pod čarou kurzívou (s. 33, 37). Občas je výraz tamtéž na první řádku poznámek pod čarou, což nepovažuji za vhodné řešení (s. 35, 47, 60). V některých poznámkách pod čarou autorka výraz Tamtéž nepoužila (s. 29, 34, 40 atd.).

Struktura práce byla podle mého názoru zvládnuta poměrně dobře a rozložení jednotlivých základních částí textu považuji za jednu z možností. Osobně mi třeba chyběla definice pohádky hned na začátku po úvodu práce. Definice se objevuje až na s. 36 (zpřesnění na s. 43), ale na předchozích stránkách autorka pojem stále používá. Komparace evropských a japonských pohádek si podle mne doslova vyžaduje odpověď za základní otázku, zda se v obou případech pod tím obecným pojmem skrývají podobné množiny příkladů. Stává se to i v dalších případech, kdy autorka bez zpřesnění používá nějaké pojmy a až třeba v druhé polovině práce se objevuje jejich popis. Provedení citací v poznámkách pod čarou osobně považuji za zdárné.² Při

¹ Některé informace se opakují pořád dokola. Do konce života si budu pamatovat, že tygr v Japonsku nežije a že pro Japonce neexistuje absolutní dobro a zlo a boj mezi nimi nemá příliš váhu.

² Na s. 12 píšete „*Kami je opravdu prodchnuto každým kousíčkem země a podle Antonína Límana by to mohlo být důvodem, proč jsou Japonci tak vnímaví ke svému prostředí a mají velký vztah k přírodě.*“ Kde tu informaci naleznu, ve kterém díle a na které straně?

čtení jednotlivých vyprávění pohádek se mi jako historikovi náboženství neustále vracela myšlenka, zda by nebylo dobré za každý příběh vložit poznámku pod čarou s odkazem na zdroj, ze kterého autorka čerpala.

Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň podle mého názoru splňuje požadavky kladené na tento druh textu³ a to i ve srovnání s jinými bakalářskými pracemi, které budou letos na TF JU obhajovány. Cíl práce, použitá metoda i zdroje byly v úvodu práce více méně představeny (s. 6-7).

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskusi:

1. Na s. 6 píšete: „*Poslední léta ale do Japonska přinesla nové technologie a stará podoba této země se začala pomalu vytrácet. Mladí lidé se chtějí přiblížit evropskému a americkému způsobu života, což jim v mnoha směrech škodí. Na druhou stranu se díky kontinentálním vymoženostem posunuli dále*“. Ve kterých směrech jim to škodí, kam a v čem se posunuli dále?
2. Na s. 9 píšete „*Díky své poloze ale nebyli Japonci povinni přijmout nové vlivy v podobě, v jaké přišly od jejich sousedů a mohli si je přetvořit k obrazu svému.*“ Prosím o krátké vysvětlení.
3. Na s. 9 píšete „*Prameny, studánky nebo také vodopády mají mít zázračné účinky. Mohou omlazovat nebo uzdravovat, což je shodné s evropskou vírou.*“ Co myslíte přesně tím výrazem „evropská víra“?
4. Na s. 13 píšete „*Autorka dále uvádí, že brány či dveře jsou považovány za posvátné místo, jelikož se zde setkávají lidé. Známa je brána torie, která sice bývá spíše u šintoistických svatyní, ale je jasným příkladem, že brána skutečně něco znamená.*“ Co přesně míníte tím „brána skutečně něco znamená“?
5. Co přesně míníte větou na s. 16 „*Vzniklo tak také starodávné šintó.*“
6. Na s. 25 píšete „*V šintoismu se setkáváme s rozdílem mezi tím, co je „čisté“ a co „nečisté“. „Nečistým“ se myslí to, co nevzniklo nebo nebylo vylepšeno lidskou rukou, ale přírodou. Naproti tomu „čistým“ je logicky míněn pravý opak.*“ Má to stejný smysl dichotomie čistý - nečistý jako v Evropě? Nějak mi to nesedí s tím, jak se jinak vyzdvihuje vztah k přírodě.
7. Na s. 29 píšete „*V japonských pohádkách plachost a odměřenost mezi chlapcem a dívkou nelze jasně spatřit. Mladíci se s dívkami procházejí po zahradách, metají spolu blesky na Zemi.*“ Proč metají spolu blesky na Zemi?
8. Odkdy „*Evropané za pohádky považují vyprávění, kde se vyskytují nadpřirozené jevy a jsou určeny dětem*“ (s. 36)?
9. Vystupuje slunce na s. 68 samo za sebe, nebo ho lze interpretovat jako zástupce bohyně Amaterasu?

Bakalářskou práci na téma: „*Japonské pohádky: typické motivy, postavy a vzorce*“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvažení ohodnotit zmiňovanou bakalářskou práci známkou **výborně**.

Martin Klapetek

³ „*V lidových pohádkách se jde tzv. „k jádru pudla*“.“ (s. 44), „*Slunný východ má podobně jako západ, pohádky o zvířatech.*“ (s. 49).